

Ι, ι, ιῶτα, τό, άκλιτο, το ένατο γράμμα του ελλ. αλφαβ.· ως αριθμός $\iota' = 10$, ι = 10.000. Το ι με υπογεγραμμένη ονομαζόταν *προσγεγραμμένον*, *adscriptum*, και γραφόταν έτσι έως τον 13ο αιώνα, π.χ. *τῶι* (όχι *τῷ*), όπως γίνεται ακόμα με τα κεφαλαία γράμματα **ΤΩΙ**.

Μεταβολές του ι: **1.** Δωρ. ι αντί υ, σε γ' πληθ. και μτχ. ενεστ., όπως *φιλέοισι*, *έοῖσα* αντί *φιλέουσι* κ.λπ.· ομοίως, *Μοῖσα*, *Άρέθουσα* αντί *Μοῦσα*, *Άρέθουσα*, κ.λπ.· προσθήκη του α σε μερικά επίθ., και στη μτχ. αορ. α', όπως *μέλαις*, *τάλαις*, *ρίψαις* αντί *μέλας*, *τάλας*, κ.λπ.· και σε αιτ. πληθ. θηλ. α' κλίσης, όπως *ταῖς νύμφαις* αντί *τάς νύμφας*. **2.** Βοιωτ. και Λακων. αντί ε, όπως *σιός*, *σειός* αντί *θεός*, *θειός*. **3.** το *ι* συχνά μετατρέπεται σε *ει*, από όπου *εἶλλω*, *ἴλω*, *εἴλη*, *ἴλη*, *εἶρην*, *ίρην*. το *ι* μερικές φορές υποκαθίσταται από το ε, όπως *έστία*, *Ιων. ιστή*. συχνά παρεμβάλλεται για να επιμηκύνει τη συλλαβή, π.χ. *εἶν*, *εἷς*, *ξείνος*, *κείνος*, *πνείω*, *ύπειρ*, *διαί*, *μεταί*, *παραί*, αντί *έν*, *ές*, κ.λπ. Η ποσότητα του ι ποικίλλει.

-ί[ι], γιώτα δεικτικό, στην κοινή Αττ. (όχι στους Τραγ.) προστίθεται στο τέλος δεικτ. αντων., προκειμένου να επιτείνει τη σημασία τους, όπως στα *ούτοσί*, *αύτηϊ*, *τουτί*, Λατ. *hicce*. *έκεινοσί*, *όδί*, *ταδί*, *τοσουτονί*, *τοσονδί*, *τυννουτοσί*, κ.λπ.· επίσης σε δεικτ. επιρρ., όπως *ούτωσί*, *ώδί*, *ένθαδί*, *δευρί*, *νυνί*.

ἴ, ονομ. της αυτοπαθ. αντων. *ού*, Λατ. *sui*, σε Πλάτ.· δοτ. *έν αύτῷ*, Λατ. *sibi ipsi*, *έαυτῷ*, σε Ησίοδ.· *έν* (εγκλιτ.), σε Πίνδ.

ιά, *Ιων. ιή*, **ή**, φωνή, κραυγή, Χρησμ. παρ' Ηροδ., *Αισχύλ.*, *Ευρ.*

ἴα, **ιής**, **ιή**, **ἴαν**, αρχ. *Ιων.* θηλ. του *εἷς*, αντί *μία*, *μῆς*, κ.λπ.

ιά, **[ι]**, **τά**, ετερόκλ. πληθ. του *ίός*, βέλη, σε Ομήρ. *Ιλ.*

ιάθην[α], Παθ. άόρ. του *ιάομαι*.

ιαιβοῖ[ι], κωμ. επιφών. αντί *αἴβοῖ*, σε Αριστοφ.

ιαίνω, άόρ. α' *ἴηνα*, Δωρ. *ἴανα* — Παθ. άόρ. α' *ιάνθην*. **1.** ζεσταίνω,

θερμαίνω, σε Ομήρ. *Οδ.* **2.** λιώνω, τήκω — Παθ., λιώνομαι, στον *ιδ.* **3.**

θερμαίνω, αναζωπυρώνω, φαιδρύνω, ευθυμώ, Λατ. *fovere*, *θυμόν ιαίνειν*, στο *ιδ.* κ.λπ. — Παθ., *έν φρεσί θυμός ιάνθη*, στο *ιδ.*· *μέτωπον ιάνθη*, το πρόσωπό της μαλάκωσε, σε Ομήρ. *Ιλ.*· με δοτ. πράγμ., ευφραίνομαι, νιώθω ευχαρίστηση με κάτι, σε Ομήρ. *Οδ.*

Ίακχάζω, φωνάζω *Ίακχος*. με σύστ. αντ., *ιακχάζειν φωνήν*, εκφέρω την κραυγή *Ίακχος*, σε Ηρόδ.

Ίακχεῖον, τό (**Ίακχος**), ναός του Βάκχου, σε Πλούτ.

ιακχέω, ιακχή, βλ. [ιαγέω](#), [ιαγή](#).

ιάκχιος, -ία, -ιον, βακχικός, σε Σοφ.

Ίακχος, ό (**ιαχέω**)· **1.** *Ίακχος*, αποκρυφιστικό όνομα του Βάκχου, σε Αριστοφ. κ.λπ. **2.** πανηγυρικός ύμνος προς τιμήν του Βάκχου, σε Ηρόδ. κ.λπ.

ἰάλεμιστρια, *Ιων. ιήλ-*, **ή**, γυναίκα που θρηνολογεί, μοιρολογίστρα, σε *Αισχύλ.*

ιάλεμος[α], *Ιων. ιήλ-*, **ό**, **I**. θρήνος, οδυρμός, θρηνητικό άσμα, σε *Αισχύλ.*, *Ευρ.* **II**. ως επίθ., ατυχής, μελαγχολικός, σε Θεόκρ. (πιθ. από κραυγή *ιή*).

ιάλλω, μέλ. *ιάλῶ*, άόρ. α' *ἴηλα*. **I. 1.** στέλνω, ρίχνω *όἷστον από νευρήφιν ἴαλλον*, σε Ομήρ. *Ιλ.*· *έπ' όνειάτα χείρας ἴαλλον*, άπλωσαν τα χέρια τους προς τα φαγητά, σε Ομηρ.· *περι χερσῶν δεσμῶν ἴηλα*, έδεσα αλυσίδες γύρω από τα χέρια, σε Ομήρ. *Ιλ.* **2.** επιτίθεμαι, προσβάλλω, κάνω επιδρομή, *άτιμίησιν ἴαλλειν τινά*, προσβάλλω με λαιδορίες κάποιον, ατιμάζω, σε Ομήρ. *Οδ.* **3.** αποστέλλω, σε Θεόγν., *Αισχύλ.* **II**. αμτβ. (ενν. *έαυτόν*), αποπέμπω τον εαυτό μου, δηλ. φεύγω, τρέχω, δραπετεύω, σε Ησίοδ.

ιαλτός, -ή, -όν, ρημ. επίθ., αυτός που αποπέμπεται, εξαποστέλλεται, σε Αισχύλ.

ἴαμα, Ἰων. **ἴημα, -ατος, τό (ιάομαι)**· **I.** μέθοδος ἴασης, γιαιτρεία, θεραπεία, γιαιτρικό, σε Ηρόδ., Θουκ. **II.** = *ἴασις*, σε Κ.Δ.

ιαμβεῖος, -ον (ἴαμβος)· **I.** ιαμβικός, *μέτρον*, σε Αριστοφ. **II. 1.** ως ουσ., *ιαμβεῖον, τό*, ιαμβικός στίχος, σε Αριστοφ., Πλάτ. **2.** ιαμβικό μέτρο, σε Αριστ.

ιαμβειο-φάγος, ὁ (φᾶγειν), αυτός που τρώει τους ἴαμβους ἢ πιθ. αυτός που τους καταστρέφει κατά την απαγγελία, σε Δημ.

ιαμβιάζω, = το επόμε., σε Ανθ.

ιαμβίζω, επιτίθεμαι σε κάποιον με ἴαμβους, σατυρίζω, λοιδορώ, κακολογώ, *τινά*, σε Αριστ.

ιαμβικός, -ή, -όν, ιαμβικός, σε Αριστ.

ιαμποποιέω, συνθέτω ἴαμβους, σε Αριστ.

ιαμπο-ποιός, ὁ (ποιέω), δημιουργός ἴαμβων, σε Αριστ.

ἴαμβος, ὁ, I. ἴαμβος, μετρικός πόδας που αποτελείται από μία βραχεία και μία μακρά συλλαβή, ὅπως το *ἐγώ*, σε Πλάτ. κ.λπ. **II. 1.** ιαμβικός στίχος, τρίμετρος, σε Ηρόδ., Αριστοφ. **2.** ιαμβικό ποίημα, σατυρικό, υβριστικό ποίημα, σε Πλάτ. (από το *ἰάπτω* 2, επειδή οι ἴαμβοι ἦταν οι πρώτοι που χρησιμοποιήθηκαν από τους σατυρικούς ποιητές Αρχίλοχο και Ἰππώνακτα· απ' ὅπου *criminosi Iambi*, σε Ρήτ.).

Ἰάν, ὁ, συνηρ. αντί *Ἰάων*, αυτός που κατάγεται από την Ἰωνία, σε Αισχύλ. (γεν. πληθ. *Ἰάνων* με ᾱ).

ἰάνθην, Παθ. ἀόρ. *α'* του *ἰαίνω*.

ἰάομαι, προστ. *ἰῶ*, μέλ. *ἰάσομαι [ᾱ]*, Ἰων. *ἰήσομαι*, ἀόρ. *α'* *ἰᾱσάμην*, Ἰων.

ἰησάμην — Παθ., βλ. κατωτ. (*ἰᾱ*, σε Ὅμηρ. κ.λπ.· ἔπειτα επίσης *ἰ*)· **I.** θεραπεύω, γιαιτρεύω, σε Ὅμηρ. κ.λπ.· μεταφ., *ἀδικίαν ἰᾶσθαι*, σε Ευρ.· παροιμ., *μὴ τῶ κακῶ τὸ κακὸν ἰῶ*, δηλ. μὴ κάνεις το κακό χειρότερο, σε Ηρόδ. **II.** ἀόρ. *α'* *ἰάθην [ᾱ]* πάντοτε Παθ., γιαιτρεύομαι, ανανήφω, επανακάμπτω, σε Ανδοκ., Κ.Δ.· ὁμοίως, παρακ. *ἰᾶμαι*, σε Κ.Δ.

Ἰᾱοναῦ[ι], βαρβαρισμός ἀντί *ᾱ Ἰᾱον* (κλητ.), ω Ἰωνα, σε Αριστοφ.

Ἰᾱονες[ᾱ], οἱ, εκτεταμ. ἀντί *Ἰᾱονες*, Ἰᾱονες, στους οποίους περιλαμβάνονται κατά τον Ὅμηρο οι κάτοικοι της Αττικής και των Μεγάρων, σε Ὁμήρ. Ἰλ.· στα Περσικά, = *Ἐλληνες*, σε Αισχύλ.· ενικ. *Ἰᾱων*, σπάνιος, σε Θεόκρ.· **Ἰαόνιος, -α, -ον**, Ἰωνικός, Ἐλληνικός, σε Αισχύλ.· Αθηναϊκός, σε Χρησμ. παρά Πλουτ.

ἰάπτω, μέλ. -*ψω*, πέμπω, στέλνω, ρίχνω, σε Ὁμηρ.· *κατὰ χροᾶ ἰάπτειν* (ενν. *τὰς χεῖρας*), εκτείνουν τα χέρια ἐναντία στο σώμα, δηλ. χτυπούν το στήθος ἀπό λύπη, σε Ὁμήρ. Ὀδ. **1.** λέγεται γιαι βλήματα, εξακοντίζω, ρίπτω, εξαπολύω, σε Αισχύλ.· *ἰάπτειν ὄρχήματα*, ξεκινῶ το χορό, την ὄρχηση, σε Σοφ. **2.** προσβάλλω με τα λόγια, επιτίθεμαι, πλήττω, στον ἰδ.· τραυματίζω, *ἰάπτειν τινὰ ἐς ὄστέον ἄχρις*, σε Θεόκρ. — Παθ., *ἰάπτομαι ἄλγεσιν ἤτορ*, σε Μόσχ.

Ἰᾱπυξ, Ἰων. **Ἰήπυξ, -ῦγος, ὁ, I.** ΒΔ ἢ ΔΒΔ ἄνεμος, σε Αριστ. **II.** **Ἰᾱπύγες**, Ἰων.

Ἰήπυγες, οἱ, λαός, πληθυσμός της Νότιας Ἰταλίας, σε Ηρόδ.· ἢ **Ἰᾱπύγῖα**, Ἰων.

Ἰηπύγιη, η χώρα των Ἰαπύγων, στον ἰδ.· επίθ. **Ἰᾱπύγιος, -α, -ον**, Ἰαπυγικός, σε Θουκ.

Ἰᾱς, -ᾰδος, ἡ, επίθ. θηλ. του *Ἰᾱων*, *Ἰᾱων*· **I.** Ἰωνική, σε Ηρόδ., Θουκ. **II. 1.** ως ουσ. (ενν. *γυνή*), γυναίκα που κατάγεται ἀπό την Ἰωνία, σε Ηρόδ. **2.** (ενν. *γλῶσσα*), η Ἰωνική διάλεκτος, σε Λουκ.

ἰᾱσί[ι], γ' πληθ. ενεστ. του *εἶμι* (Λατ. *ibo*).

ἰᾱσι[ι], ἀντί *ἰέασι*, γ' πληθ. ενεστ. του *ἴημι*.

ιάσιμος[ἰά], **-ον (ιάομαι)**, αυτός που μπορεί να γιατρευτεί, θεραπεύσιμος, αντίθ. προς το *άνιατος*, σε Αισχύλ., Πλάτ. κ.λπ.· μεταφ., αυτός που καταπραΰνεται εύκολα, σε Ευρ.

ἰάσις[ἰ], **-εως, ἢ (ιάομαι)**, θεραπεία, τρόπος θεραπείας, ίαση, γιατρεία, Λατ. *medela*, σε Σοφ., Πλάτ. κ.λπ.

ἰασπις, -ιδος, ἢ, εἶδος πολύτιμου λίθου, σε Πλάτ. (ξένη λέξη).

Ἰαστί[ἰ], επίρρ. (*Ἰάς*): **1.** κατά τον Ιωνικό τρόπο, αντίθ. προς το *Δωριστί*, σε Πλάτ. **2.** κατά τον Ιωνικό μουσικό σκοπό, την Ιωνική μελωδία (λέγεται για τη μουσική), στον ίδ. **3.** στην Ιωνική διάλεκτο, σε Λουκ.

Ἰασώ, -όος, συνηρ. **-οῦς, ἢ**, κλητ. *Ἰασοῖ (ιάομαι)*, η Ιασώ, θεότητα της ίασεως και της υγείας, σε Αριστοφ.

ἰατήρ[ἰ], Επικ. **ἰητήρ, -ἦρος, ὁ**, ποιητ. αντί *ιατρός*, σε Ομήρ. Ἰλ. κ.λπ.· μεταφ., *ιατήρ κακῶν*, σε Ομήρ. Οδ., Σοφ.

ἰᾶτο, γ' ενικ. παρατ. του *ιάομαι*.

ἰατορία, ἢ, τέχνη της θεραπείας, ιατρική, σε Σοφ.

ἰατός, -ἦ, -όν (ιάομαι), αυτός που μπορεί να θεραπευτεί, θεραπεύσιμος, ίασιμος, σε Πίνδ., Πλάτ.

ἰατρεία, ἢ (ιατρεύω), ιατρική φροντίδα, περίθαλψη· μεταφ., θεραπεία, διόρθωση, σε Αριστ.

ἰατρεῖον, τό (ιατρός), εργαστήριο γιατρού, θεραπευτήριο, σε Πλάτ. κ.λπ.

ἰατρευμα, -ατος, τό, = *ἴαμα*, στη Ρητορ., τρόπος «θεραπείας» που εφαρμόζεται από τον ρήτορα κατά της αδιαφορίας του ακροατηρίου του, σε Αριστ.

ἰατρευσις, -εως, ἢ, = *ιατρεία*, σε Πλάτ.

ἰατρεύω, μέλ. *-σω (ιατρός)*, **1.** περιποιούμαι ιατρικά, θεραπεύω, σε Πλάτ. — Παθ., βρίσκομαι υπό ιατρική φροντίδα, στον ίδ. **2.** απόλ., εξασκώ την ιατρική τέχνη, το ιατρικό επάγγελμα, σε Αριστ.

ἰατρικός, Ἰων. **ἰητρικός, -ἦ, -όν (ιατρός)**: **I.** αυτός που χαρακτηρίζει ἢ αναφέρεται στον γιατρό· ἢ *ιατρική* (ενν. *τέχνη*), ιατρική (ως επιστήμη), σε Ηρόδ., Πλάτ. κ.λπ. **II.** έμπειρος στην ιατρική επιστήμη, σε Πλάτ.· μεταφ., *ιατρικός περὶ τὴν ψυχὴν*, στον ίδ.

ἰατρό-μαντις, -εως, ὁ, γιατρός και μάντης μαζί, λέγεται για τον Απόλλωνα και τον Ασκληπιό, σε Αισχύλ., Αριστοφ.· μεταφ., *φρενῶν ἰατρόμαντις*, σε Αισχύλ.

ἰατρός[ἰ], Ἰων. **ἰητρός, ὁ (ιάομαι)**, όπως το *ιατήρ*: **I.** αυτός που θεραπεύει, γιατρός ἢ χειρουργός (έννοιες για τις οποίες δεν φαίνεται να υπήρχε κάποια επαγγελματική διαφοροποίηση, διάκριση μεταξύ των δύο κλάδων), σε Ομήρ. Ἰλ. κ.λπ.· *ιατρός ὀφθαλμῶν, ὀδόντων*, οφθαλμίατρος, οδοντίατρος, σε Ηρόδ.

II. μεταφ., *ιατρός πόνων*, σε Πίνδ.· *ὄργῆς νοσοῦσης εἰσὶν ἰατροὶ λόγοι*, σε Αισχύλ.

ἰατρο-τέχνης, -ου, ὁ (τέχνη), αυτός που εξασκεί την ιατρική τέχνη, σε Αριστοφ.

ιαττάται, σχετλιαστ. επιφών., = *φεῦ, οἴμοι, αχ!* αλίμονο!, σε Αριστοφ.· επίσης, **ιατταταιάζ**, στον ίδ.

ιαῦ, φωνή ως απάντηση στην κλήση κάποιου, με την έννοια «παρών!», «εδώ είμαι!», σε Αριστοφ.

ιαυοῖ, επιφών. χαράς, σε Αριστοφ.

ιαύω, Ἰων. παρατ. *ιάυεσκον*, μέλ. *-σω*, αόρ. α' *ἴαυσα (ᾶω, ᾶημι)*· κοιμάμαι, διανυκτερεύω, καταλύω, σε Όμηρ.· με σύστ. αντ., *οὔτ' ἔννυχίαν τέρψιν ἰάυειν*, ούτε ν' απολαύσω την τέρψη του νυχτερινού ύπνου, σε Σοφ.

ι-ἄφέτης[ι], -ου, ὁ (ιός, ἀφήμι), τοξότης, σε Ανθ.

ἰάχew, μέλ. -ήσω, αὐρ. α' *ἰάχῃσα*. **I. 1.** κραυγάω, κράζω, φωνάζω, ὅπως το *ἰάχω*, σε Ευρ. κ.λπ.· με σύστ. αντ., *ἰαχεῖν μέλος*, στον ἰδ.· *ἄοιδάν*, σε Αριστοφ. **2.** θρηνώ, οδύρομαι για, σε Ευρ. **II.** λέγεται για πράγματα, ηχώ, παράγω ἦχο, αντηχώ, σε Ομηρ. Ὑμν., Ευρ.

ἰαχή, ἡ (ἰάχω), κραυγή, βοή, φωνή, θρήνος, σε Όμηρ.· επίσης, κραυγή χαράς, *ἰαχὰ ὑμεναίων*, σε Πίνδ., Τραγ.

ἰάχημα, -ατος, τό (ἰάχew), κραυγή, βοή, συριγμός, σφύριγμα ερπετού (φιδιού), σε Ευρ.· ἦχος οργάνου, σε Ανθ.

ἰάχω[ἄ], Ἰων. παρατ. *ἰάχεσκον*, παρακ. *ἰάχα*, Επικ. θηλ. μτχ. *ἰαχυῖα*. **1.** κραυγάω, φωνάζω, βοῶ, ξεφωνίζω, ως ἐνδειξη χαράς ἢ λύπης, ὅπως το *ἰαχew*, σε Όμηρ.· λέγεται για τον ἐναρθρο λόγο, σε Ευρ., Ανθ. **2.** επίσης, λέγεται για πράγματα, ηχώ, αντηχώ, παράγω ἦχο, αντιλαλώ, σε Όμηρ.· λέγεται για κύματα και για φωτιά, ξεχύνομαι, «βρυχώμαι», στον ἰδ.· λέγεται για τη χορδή του τόξου, δονούμαι, βουίζω, σφυρίζω, σε Ομήρ. Ἰλ.· λέγεται για ζεστό μέταλλο μέσα σε νερό, σφυρίζω, σε Ομήρ. Οδ. **3.** με σύστ. αντ., *ἰάχω ἄοιδήν, μέλος*, ψέλνω ωδή, απαγγέλλω στίχο, σε Ομηρ. Ὑμν.· *ἰαχεῖν λογίων ὁδόν*, διακηρύσσω τη σημασία των χρησμών, σε Αριστοφ.· *ἰαχον* Ἀπόλλω, ἐψελναν ὕμνους προς τιμὴν του Ἀπόλλωνα, στον ἰδ.

Ἰάων, -ονος, ὁ, βλ. [Ἰάονες](#).

ἴβις, ἡ, γεν. *ἴβιος*, αιτ. *ἴβιν*, πληθ. *ἴβιες*, Ἰων. *ἴβις*· ἴβη, Αιγυπτιακό ἱερό πτηνό στο οποίο απονέμονταν τιμές, σε Ηρόδ., Αριστοφ.

ἴγδις, ἡ, γουδί, σε Σόλωνα, Ανθ.

ἴγμαι, παρακ. του *ἰκνέομαι*· μτχ. *ἰγμένος*.

ἰγνύα, Ἰων. *ἰγνύη*, ἡ = το ἐπόμε., μέρος πίσω ἀπὸ τον μηρό και το γόνατο, κνήμη, Λατ. *poples*, σε Ομήρ. Ἰλ., Θεόκρ.

ἰγνύς, -ύος, ἡ, = το προηγ., ἀπὸ δοτ. πληθ. *ἰγνύσι*, σε Ομηρ. Ὑμν.· αιτ. *ἰγνόν*, σε Θεόκρ. (ἀγν. προέλ.).

Ἰδαῖος, -α, -ον (Ἰδη), αὐτός που προέρχεται ἀπὸ το ὄρος Ἰδη, σε Ομήρ. Ἰλ.

ιδάλιμος, -ον (ἴδος), αὐτός που προκαλεῖ ἰδρώτα, ἐφίδρωση, σε Ησιόδ.

ιδέ[ι], Επικ. σύνδ. *ἡδέ*, και, σε Όμηρ., Σοφ.

ιδέ, προστ. αορ. του *εἶδον*, δεξ, κοίταξε, σε Όμηρ.· μεταγεν. *ἴδε*.

ἴδε, Επικ., γ' ενικ. αορ. β' *εἶδον*, εἶδε.

ιδέα[ι], Ἰων. *ιδέη, ἡ (ιδεῖν)*, = *εἶδος*. **I. 1.** μορφή, σε Πίνδ., Αριστοφ. κ.λπ. **2.** το «φαίνεσθαι», ἡ ὄψη ενός πράγματος, ἀντίθ. προς την πραγματικότητά του, Λατ. *species*· *γνώμην ἐξαπατῶσ' ιδέαι*, ἐξωτερικά φαινόμενα ἐξαπατοῦν το μυαλό, σε Θεόγν. **3.** εἶδος, φύση, σε Ηρόδ.· *ἐφρόνεον διφασίας ιδέας*, σκέπτονταν δύο τρόπους ἐνέργειας, στον ἰδ.· *τὰ ὄργι' ἐστὶ τιν' ιδέαν ἔχοντα*; ποια εἶναι ἡ φύση τους ἢ το σχῆμα τους; σε Ευρ.· *καινὰς ιδέας εἰσφέρειν*, εἰσάγω καινούριες ἀντιλήψεις, νέους τρόπους, σε Αριστοφ.· *πᾶσα ιδέα θανάτου*, κάθε εἶδος θανάτου, σε Θουκ. **II.** στη Λογική, = *εἶδος*, συνομοταξία, εἶδος, κατηγορία, τάξη, σε Πλάτ.

ιδεῖν, ἀπαρ. αορ. β' του *εἶδον*· Επικ. *ιδέειν*· Δωρ. *ιδέμεν*.

ιδέσθαι, Μέσ. ἀπαρ. του *εἶδον*.

ἴδεσκον, Ἰων. ἀντί *εἶδον*.

ιδέω, I. Ἰων. ἀντί *ἴδω*, υποτ. αορ. β' του *εἶδον*· **II.** Επικ. ἀντί *εἶδῶ*, υποτ. παρακ. του *οἶδα*, γνωρίζω.

ἴδη, Δωρ. *ἴδα, ἡ*, Ἰων. δοτ. πληθ. *ἴδησι*. **I.** δέντρο προς ξυλεία, στον πληθ., σε Ηρόδ.· στον ενικ., ξύλο, δάσος, *ἐν τῇ ἴδῃ τῇ πλείστη*, μέσα στο πιο πυκνό σημεῖο του δάσους, στον ἰδ. **II.** ως κύριο ὄνομα, **Ἰδη**, ἡ Ἰδη, δηλ. το δασώδες,

το σύνδενδρο όρος: **1.** το βουνό Ίδη στην Τροία, σε Ομήρ. Ιλ.· Επικ. γεν., *Ίδηθεν μεδέων*, αυτός που βασιλεύει στην Ίδη, στο ιδ.· ως επίρρ., από την Ίδη, στο ιδ. **2.** το όρος Ίδη στην Κρήτη, όπου γεννήθηκε ο Δίας.

Ίδηαι, Επικ. αντί *Ίδη*, β' ενικ. υποτ. Μέσ. αορ. β' *εΐδόμην*.

ΐδησῶ, Δωρ. μέλ. του *εΐδον*, θα δω, σε Θεόκρ.

ΐδία, βλ. **ΐδιος** IV. 2.

ΐδιαίτερος, -ατος, ανωμ. συγκρ. και υπερθ. του *ΐδιος*.

ΐδιο-βουλέω ή **-εῦω** (**βουλή**), ακολουθώ τη δική μου γνώμη, πράττω εκείνο το οποίο θεωρώ εγώ δέον, σε Ηρόδ.

ΐδιο-γνώμων, -ον, αυτός που πράττει ή ενεργεί βάσει της δικής του βούλησης, της προσωπικής του γνώμης, αυτόγνώμος, αυτόβουλος, σε Αριστ.

ΐδιό-μορφος, -ον (**μορφή**), αυτός που έχει περίεργη μορφή, ιδιαίτερη μορφή, σε Πλούτ.

ΐδιον, τό, βλ. **ΐδιος** I. 2.

ΐδιόομαι (**ΐδιος**), Μέσ., κάνω κάτι δικό μου, οικειοποιούμαι, σε Πλάτ.

ΐδιος[ΐδ], -α, -ον και -ος, -ον, I. αυτός που ανήκει στον εαυτό του, ΐδιος, ιδιωτικός: **1.** ιδιωτικός, ΐδιαίτερος: *πρῆξις ἥδ' ΐδίη σὺ δῆμιος*, αυτή η υπόθεση είναι ιδιωτική, όχι δημόσια, σε Ομήρ. Οδ.· *ΐδιος ἐν κοινῶ σταλείς*, εισάγω έναν ΐδιώτη σε μια δημόσια υπόθεση, σε Πίνδ.· *πλοῦτος ΐδιος καὶ δημόσιος*, ιδιωτικός και δημόσιος πλούτος, σε Θουκ.· *τὰ ἱρὰ καὶ τὰ ΐδια*, ναοί και ιδιωτικά κτίρια, σε Ηρόδ. **2.** *τὰ ΐδια*, ιδιωτικές υποθέσεις, ιδιωτικά συμφέροντα, ζητήματα, αντίθ. προς τα κοινά, δημόσια, σε Θουκ.· ιδιωτική περιουσία, στον ιδ.· *ΐδια πράττειν*, φροντίζω για τις δικές μου υποθέσεις, σε Ευρ.· *τὰ ἐμὰ ΐδια*, σε Δημ.· στον ενικ., *τὸ ἡμέτερον ΐδιον*, στον ιδ.· *εἰς τὸ ΐδιον*, για τον εαυτό (μου), σε Ξεν.· *ἔγωγε τούμὸν ΐδιον*, τουλάχιστον σε σχέση με όσα με αφορούν, σε Λουκ. **II.** ΐδιαίτερος, ξεχωριστός, διακεκριμένος, ἔθνος *ΐδιον*, σε Ηρόδ.· *ΐδιοί τινες θεοί*, σε Αριστοφ.· *ΐδιον ἢ ἄλλοι*, ξεχωριστό και διαφορετικό από τους άλλους, σε Πλάτ.· ασυνήθιστος, παράδοξος, περίεργος, *ΐδιοισιν ὕμεναίοισι*, σε Ευρ. **III.** ομαλ. συγκρ. *ΐδιώτερος*· υπερθ. *ΐδιώτατος*, σε Δημ.· μεταγεν., *ΐδιαίτερος, -αίτατος*, σε Αριστ. **IV. 1.** επίρρ., **ΐδίως**, ειδικά, ΐδιαίτερα, σε Πλάτ. κ.λπ. **2.** επίσης, **ΐδία**, Ιων. **-ΐη**, ως επίρρ., μεμονωμένα, ΐδιαιτέρως, ξεχωριστά, κατ' ΐδιαν, σε Ηρόδ. κ.λπ.· *οὔτε ΐδία οὔτε ἐν κοινῶ*, σε Θουκ.· *καὶ ΐδία καὶ δημοσία*, στον ιδ.· με γεν., *ΐδία τῆς φρενός*, ξεχωρα από..., έξω από..., σε Αριστοφ.

ΐδιό-στολος, -ον (**στέλλω**), οπλισμένος με δικά του έξοδα, σε Πλούτ.·

ΐδιόστολος ἔπλευσε, ἔπλευσε με το δικό του πλοίο, στον ιδ.

ΐδιότης, -ητος, ἡ (**ΐδιος**), ΐδιαίτερη φύση, διαφορετική ποιότητα ή ουσία, ΐδιότητα, σε Ξεν.

ΐδιώ[ΐδ-], χρησιμ. μόνο στον Μέσ. τύπο *ΐδιόομαι*.

ΐδιώ[ΐδ-], (ΐδος), ΐδρώνω, σε Ομήρ. Οδ., Αριστοφ.

ΐδίως, επίρρ. του *ΐδιος* IV. 1.

ΐδίωσις, -εως, ἡ (**ΐδιόομαι**), διάκριση, διαστολή, χώρισμα, σε Πλάτ.

ΐδιωτεία, ἡ, I. ΐδιωτική ζωή ή ενασχόληση, σε Ξεν., Πλάτ. **II.** σκαιότητα, φορτικότητα, ἔλλειψη ανατροφής, σε Λουκ.

ΐδιωτεύω, μέλ. **-σω, I.** είμαι ΐδιώτης, δηλ. ζω μακριά από τη δημόσια ζωή, σε Πλάτ., Ξεν.· λέγεται για χώρα, ανάξια λόγου, σε Ξεν. **II.** εξασκώ σαν ΐδιώτης το επάγγελμά μου, λέγεται για γιατρό, σε Πλάτ. **III.** με γεν. πράγμ., είμαι άπειρος σε κάτι, *τῆς ἀρετῆς ΐδιωτεύω*, στον ιδ.

ΐδιώτης, -ου, ὁ (**ΐδιος**)· **I.** ΐδιώτης, πολίτης σαν μεμονωμένο άτομο·

ζυμφέροντα καὶ πόλεσι καὶ ΐδιώταις, σε Θουκ. κ.λπ. **II. 1.** κάποιος που διάγει

ιδιωτικό βίο, ιδιωτεύει, αντίθ. προς αυτόν που συμμετέχει στα πολιτικά θέματα ή κατέχει δημόσιο αξίωμα, σε Ηρόδ., Αττ.· αντίθ. προς το *στρατηγός*, απλός στρατιώτης, σε Ξεν. **2.** κοινός άνθρωπος του λαού, πληβείος, σε Πλούτ. **3.** ως επίθ., *ιδιώτης βίος*, ιδιωτικός τρόπος ζωής, οικογενειακή, σπιτική ζωή, σε Πλάτ. **III. 1.** αυτός που δεν έχει επαγγελματική γνώση ή επάρκεια, αυτός που δεν ασχολείται με καμιά επιστήμη ή τέχνη, «ανειδίκευτος», ανίδεος· *ιατρός και ιδιώτης*, σε Θουκ.· αντίθ. προς το *ποιητής*, πεζογράφος, σε Πλάτ.· αντίθ. προς τον εκπαιδευμένο στρατιώτη, σε Θουκ.· επίσης, αντίθ. προς τον ειδικευμένο τεχνίτη, σε Πλάτ. **2.** με γεν. πράγμ., αγύμναστος, ανειδίκευτος, άπειρος σε κάτι, Λατ. *expers, rudis*· *ιδιώτης ιατρικής*, στον ιδ.· επίσης, *ιδιώτης κατά τι*, σε Ξεν. **3.** γενικά, άπειρος, αδίδακτος, αμαθής, στον ιδ., σε Δημ.

IV.ιδιώται, εγγενείς πολίτες, αντίθ. προς το *ξένοι*, σε Αριστοφ.

ιδιωτικός, -ή, -όν, I. αυτός που χαρακτηρίζει ή αναφέρεται σε ιδιώτη, ιδιωτικός, σε Ηρόδ., Αττ. **II.** μη κατασκευασμένος με τους κανόνες της τέχνης, άξεστος, άτεχνος, ερασιτεχνικός, σε Πλάτ. — επίρρ., *ιδιωτικῶς τὸ σῶμα ἔχειν*, δηλ. παραμελώ τις γυμναστικές ασκήσεις, σε Ξεν.

ἴδμεν, Ιων. και Δωρ. αντί *ἴσμεν*, ἀ' πληθ. του *οἶδα*: **ἴδμεν, ἴδμεναι**, Επικ. αντί *εἰδέναι*, απαρ. του *οἶδα*.

ἴδμοσύνη, ή, γνώση, εμπειρία, σε Ηρόδ.

ἴδμων, -ον, γεν. -ονος (*ἴδμεν*), πεπειραμένος, έμπειρος, ειδήμων· *τινός*, σε κάτι, σε Ανθ.

ιδνόομαι, αόρ. ἀ' *ιδνώθην*, Παθ., κάμπτομαι, κυρτώνω, συστέλλομαι, ιδίως, λόγω πόνου, σε Ομήρ. Ιλ.· *ιδνωθείς ὀπίσω*, λύγισε προς τα πίσω, λέγεται όταν κάποιος ρίχνει τη σφαίρα προς τα πάνω, σε Όμηρ.

ιδοῖατο, Ιων. αντί *ἴδοιντο*, γ' πληθ. Μέσ. ευκτ. του *εἶδον*.

ιδοῖσα, Δωρ. αντί *ἰδοῦσα*, θηλ. μτχ. του *εἶδον*.

ἴδο-μενεύς, -έως, Επικ. **-ἦος, ὄ**, αρχηγός των Κρητών· κυρίως αρχικά, δύναμη, ισχύς της Ἰδης (στην Κρήτη), σε Ομήρ. Ιλ.

ἴδον, Επικ. αντί *εἶδον*.

ἴδος, -εος, τό, 1. ισχυρή θερμότητα, όπως η θερμότητα των κυνικών καυμάτων, σε Ησιόδ. **2.** ιδρώτας.

ιδού, I. προστ. Μέσ. αορ. β' του *εἰδόμην*. **II. 1.ιδού**, ως επίρρ., να! ιδού! ορίστε! σε Σοφ.· *ιδού, δέχου*, να! πάρε (το)!, Λατ. *en tibi!*, στον ιδ. κ.λπ.· καλά! όπως θέλεις!, σε Αριστοφ. **2.** χρησιμοποιείται στην εμπαικτική επανάληψη των λόγων κάποιου, μάλιστα! *ιδού γ' ἄκρατον*, α! βέβαια, κρασί!, στον ιδ.

ιδρεία, Ιων. **-είη, ή**, γνώση, εμπειρία, πείρα, ικανότητα, *ιδρείη πολέμοιο*, σε Ομήρ. Ιλ.

ἴδρις, γεν. *ἴδριος*, Αττ. *ἴδρεως*, ὄ, ή, ουδ. *ἴδρι*, κλητ. *ἴδρι*, πληθ. *ἴδριες* (*ἴδμεν*)· **1.** έμπειρος, ειδήμων, ικανός, σε Ομήρ. Οδ.· με γεν. πράγμ., σε Ηρόδ., Τραγ. κ.λπ.· με απαρ., γνωρίζοντας (κανεῖς) πώς να πράξει, σε Ομήρ. Οδ. **2.** *ἴδρις*, μόνο στο «Έργα και Ημέρα» του Ησιόδου (στ. 776), προνοητικός, δηλ. το μυρμήγκι, σε Ησιόδ.

ιδρόω[ι], Επικ. μτχ. *ιδρώνων*, μέλ. -ώσω, αόρ. ἀ' *ἴδρωσα*, παρακ. *ἴδρωκα* (*ἴδος*)· ιδρώνω, επιδρώνω, σε Όμηρ. (ιδίως σε Ομήρ. Ιλ.)· *ἵππους ὑπὸ ζυγοῦ ἰδρώνοντας*, σε Ομήρ. Οδ.· *ιδρώσει τελαμών*, θα βραχεί από τον ιδρώτα του πολεμιστή, σε Ομήρ. Οδ.· με σύστ. αντ., *ιδρῶθ' ὄν ἴδρωσα*, στο ιδ.· αυτό το ρήμα, όπως το αντώνυμο *ρίγῶ*, συναιρείται ανώμαλα σε *ωκαι φ* αντί *ου και οι*· θηλ. μτχ. *ιδρῶσα, -αι*, σε Ομήρ. Ιλ., εκτετ. τύπος *ιδρώουσα*, αιτ. αρσ. *ιδρώνοντα, -οντας*· αλλά σε Ξεν. *ιδροῦντι, ὄχι ιδρῶντι*.

ιδρύθην[ῦ], Παθ. αόρ. α' του *ιδρύω*.

ἰδρῦμα, -ατος, τό (ιδρύω)· **1.** θεμελιωμένο οικοδόμημα ή κτίριο, ίδρυμα, σε Πλούτ. **2.** όπως το *ἔδος*, ναός, ιερό, σε Ηρόδ., Αισχύλ., Ευρ. **3.** *τὸ σὸν ἰδρυμα πόλεως*, προπύργιο, στήριγμα της πόλης, Λατ. *columen rei*, σε Ευρ.

ἰδρῦμαι, Παθ. παρακ. του *ιδρύω*.

ἰδρῦσις, -εως, ἡ (ιδρύω)· **1.** ίδρυση, ανέγερση, οικοδόμηση, λέγεται για ιερά, σε Πλάτ. **2.** *Ἐρμέω ἰδρῦσις, αγάλματα του Ερμή*, σε Ανθ.

ιδρῦτέον, ρημ. επίθ. του *ιδρύω*· **I.** πρέπει να ιδρύσουμε, σε Αριστοφ. **II.** Παθ., *ιδρῦτέον*, πρέπει να παραμείνει αργός, άπρακτος, σε Σοφ.

ιδρύω, μέλ. -ύσω, αόρ. α' *ιδρῦσα*, παρακ. *ἰδρῦκα* — Παθ., αόρ. α' *ιδρύθην* (όχι *ιδρύνθην*), παρακ. *ἰδρῦμαι*, απαρ. *ιδρῦσθαι* (*ἰζω*)· **I.** **1.** βάζω κάποιον να καθίσει, καθίζω, σε Όμηρ. κ.λπ.· *αὐτός τε κάθησο καὶ ἄλλους ἰδρυσε λαούς*, σε Ομήρ. **II.** *ἰδρυσε τὴν στρατιήν*, διέταξε να στρατοπεδεύσει το στράτευμα, σε Ηρόδ. — Παθ., κάθομαι, μένω άπραγος, ακίνητος, σε Ομήρ. **III.** *ἰδρῦω*, λέγεται για τον στρατό, στρατοπεδεύω, εγκαθίσταμαι, σε Ηρόδ.· *ἀσφαλῶς ἰδρυμένος, εγκατεστημένος, σταθερός, ασφαλής*, στον ίδ. **2.** όπως το Λατ. *figere*, εγκαθιστώ κάποιον σ' ένα μέρος, *εἰς δόμον*, σε Ευρ. — Παθ., εγκαθίσταμαι, μένω, σε Ηρόδ., Σοφ. κ.λπ. **3.** στη Μέσ., *ιδρύω*, θεμελιώνω, τοποθετώ ασφαλώς, εγκαθιδρύω· *ιδρῦομαι τινα ἄνακτα*, σε Ευρ.· *τινα ἐς οἶκον*, στον ίδ. **4.** Παθ. παρακ. *ἰδρῦμαι*, λέγεται για τόπους ή θέσεις, βρίσκομαι, κείμαι, Λατ. *situm esse*, σε Ηρόδ. **II.** *ιδρύω*, στήνω, ιδίως ανεγείρω ναούς, στήνω αγάλματα, σε Ευρ., Αριστοφ. — Παθ., συχνά στον παρακ., *ἰρόν, βωμὸς ἰδρῦται*, σε Ηρόδ. — Μέσ., *χτίζω για τον εαυτό μου, ανεγείρω*, στον ίδ., Ευρ.· Παθ. παρακ. με Μέσ. σημασία, σε Ηρόδ., Πλάτ.

ιδρώην, Αττ. ευκτ. του *ιδρώω*.

ιδρώς[ι], -ῶτος, ὁ, δοτ. *ιδρῶτι*, αιτ. *ιδρῶτα*, Επικ. συγκεκ. τύποι: δοτ. *ιδρῶ*, αιτ. *ιδρῶ* (*ἰδος*)· **1.** ιδρώτας, Λατ. *sudor*, σε Όμηρ., Αττ. **2.** εξερχόμενος, εξαγόμενος χυμός από δέντρα, κόμμα, ρετσίνη· *ιδρῶτα σμύρνης*, σε Ευρ.

ιδρῶσαι, θηλ. μτχ. πληθ. του *ιδρώω*.

ιδυῖα[ι], ἡ, Επικ. αντί *εἰδυῖα*, θηλ. μτχ. του *οἶδα*· ως επίθ., *ιδυῖησι πραπίδεςσιν*, με έμπειρο, γνωστικό μυαλό, σε Ομήρ. **III.**

ἶδω, Επικ. **ἶδωμι**, υποτ. του *εἶδον*.

ιδών, -οῦσα, -όν, μτχ. του *εἶδον*.

ἶε, ἶεν, Επικ. γ' ενικ. παρατ. του *εἶμι* (*ibo*).

ἶει, Ιων. και Αττ., γ' ενικ. παρατ. του *ἴημι* (από το *ἰέω*).

ἰείη, Επικ. αντί *ἴοι*, γ' ενικ. ευκτ. ενεστ. του *εἶμι* (*ibo*).

ἰεῖς, -εῖσα, -έν, μτχ. του *ἴημι*.

ἶεσι, αντί *ἴασι*, γ' πληθ. του *ἴημι*.

ἶεμαι, Παθ. του *ἴημι*.

ἰέμεν, ἰέμεναι, Επικ. απαρ. ενεστ. του *ἴημι*· **ἰέμενος**, μτχ. Παθ. ενεστ.

ἰέν, Αιολ. αντί *ἴεσαν*, γ' πληθ. παρατ. του *ἴημι*.

ἰέναι, απαρ. του *εἶμι* (*ibo*).

ἰέναι, απαρ. του *ἴημι*.

ἰερᾱκίσκος, ὁ, υποκορ. του *ἰέραξ*, σε Αριστοφ.

ἰέραξ, -ᾱκος, Ιων. και Επικ. **ἴρηξ, -ηκος, ὁ**, γεράκι, σε Ομήρ. **III.**, Αριστοφ.

ἰεράομαι, Ιων. **ἰράομαι**, μέλ. -άσομαι [*ᾱ*] (*ἰερεύς, ἰέρεια*) — Παθ., είμαι ιερέας ή ιέρεια, σε Ηρόδ., Θουκ.

ἰερᾱτεία, ἡ, υπηρεσία, έργο, αξίωμα του ιερέα, ιεροσύνη, σε Αριστ., Κ.Δ.

ἰεράτευμα, -ατος, τό, ιερατείο, ιεροσύνη, σε Κ.Δ.

ἰερᾱτευματικός, -ή, -όν, ιερατικός, σε Πλούτ.

ιερατεύω, μέλ. -σω (*ιερεύς*), είμαι ιερέας, επιτελώ το λειτούργημα του ιερέα, σε Κ.Δ.

ιερατικός, -ή, -όν (ιερεύς)· **I.** αυτός που χαρακτηρίζει ή αναφέρεται στο λειτούργημα του ιερέα, ιερατικός, σε Αριστ., Πλούτ. **II.** αφιερωμένος σε ιερούς σκοπούς, σε Λουκ.

ίερεία, ή, Ιων. ἱερεία, ιερείη ή ιρηή, στους Τραγ. επίσης, *ιερία*· θηλ. του *ιερεύς*, ίερεία, σε Ομήρ. Ιλ., Αττ.

ιερείον, Ιων. **ιερήϊον ή ιρήϊον, τό, I. 1.** ζώο για θυσία ή σφαγή, θύμα θυσίας ή σφαγής, σε Όμηρ., Ηρόδ., Αττ. **2.** προσφορά στους νεκρούς, σε Ομήρ. Οδ. **II.** λέγεται για ζώα που σφάζονται για τροφή, κυρίως στον πληθ., σε Ηρόδ., Ξεν. **ιερεύς, -έως, Ιων. -ῆος, ό, Αττ. πληθ. ἱερῆς· Ιων. ονομ. ἱερεύς (ιερός)· 1.** ιερέας, αυτός που εκτελεί θυσίες, σε Ομήρ. Ιλ. κ.λπ. **2.** μεταφ., *ιερεύς τις ἄτης*, λειτουργός δυστυχίας, σε Αισχύλ.· και κωμ., *λεπτοτάτων λήρων ἱερεῦ*, σε Αριστοφ.

ιερεύω, Ιων. **ιερεύω**, Ιων. παρατ. *ιερεύεσκον*, μέλ. -εύσω, Επικ. απαρ. -ευσέμεν· γ' ενικ. Παθ. υπερσ. *ἱερευτο (ιερός)· 1.* σφάζω με σκοπό τη θυσία, θυσιάζω, σε Όμηρ. **2.** σφάζω για γιορτή, συμπόσιο, σε Ομήρ. Οδ. — Μέσ., σφάζω για τον εαυτό μου, στο ίδ.

ιερή, ή, = *ίερεία*, σε Ανθ.

ιερήϊον, τό, Ιων. αντί *ιερείον*.

ιερία, ποιητ. αντί *ίερεία*.

ιερογλυφικός, -ή, -όν, ιερογλυφικός· *ιερογλυφικά* (ενν. *γράμματα*), *τά*, τρόπος γραφής πάνω σε μνημεία τον οποίο χρησιμοποιούσαν οι Αιγύπτιοι ιερείς, σε Λουκ.

ιερό-γλωσσος, -ον (γλώσσα), αυτός που μιλάει με προφητικά λόγια, προφητικός, σε Ανθ.

ιερο-γραμματεύς, -έως, ό, ιερός γραμματέας, κατώτερη τάξη της Αιγυπτιακής ιεροσύνης, του οποίου έργο ήταν η τήρηση των ιερών εγγράφων, η διδασκαλία των ιερών τύπων και τελετών και η επιμέλεια για την τήρησή τους, σε Λουκ.

ιερό-θύτος, -ον (θύω A), αυτός που προσφέρεται στον θεό· *ιερόθυτος καπνός*, καπνός που αναδύεται από τις θυσίες, σε Αριστοφ.

ιερο-κῆρυξ, -ῦκος, ό, κήρυκας ή υπηρέτης σε θυσία, σε Δημ.

ιερολογία, Ιων. **ιρολογία, ή (λόγος),** αποκρυφιστική ή ιερή γλώσσα, λόγος για ιερά πράγματα, σε Λουκ.

ιερο-μηνία, ή (μήν, μήνη), ιερή περίοδος του μήνα, κατά την οποία διεξάγονταν μεγάλες γιορτές και έπαυαν οι εχθροπραξίες· *ιερομηνία Νεμέας*, λέγεται για τους αγώνες της Νεμέας, σε Πίνδ., Θουκ.· **ιερομήνια, τά,** λέγεται για τη γιορτή των Καρνείων στη Σπάρτη, σε Θουκ.

ιερομνημονέω, είμαι *ιερομνήμων*, σε Αριστοφ.

ιερο-μνήμων, Δωρ. -μνάμων, -ονος, ό, ιερός απεσταλμένος, γραμματέας, ο οποίος αποστέλλοταν στο Αμφικτυονικό συνέδριο από κάθε πόλη-κράτος της αμφικτυονίας, σε Δημ.· γενικά, γραμματέας, γραφιάς, σε Αριστ.

ιερόν, τό, βλ. **ιερός** III. 2.

ιερο-νίκης[νι], -ου, ό, νικητής σε ιερούς αγώνες, σε Λουκ.

ιεροποιέω, μέλ. -ήσω, υπηρετώ σαν *ιεροποιός*, προσφέρω θυσίες, θυσιάζω, σε Δημ.

ιερο-ποιός, -όν (ποιέω), επιμελητής ιερών τελετών· στην Αθήνα, οι *ιεροποιοί* ήταν δέκα άρχοντες, ένας από κάθε φυλή, που εξέταζαν τα προσφερόμενα προς θυσία, ώστε να είναι άμεμπτα, άμωμα, σε Πλάτ., Δημ.

ιερο-πρεπής, -ές (πρέπω), αυτός που ταιριάζει, αρμόζει σε ιερό χώρο, αξιοσέβαστος, ιερός, διαπρεπής, σεβάσμιος, σε Πλάτ., Λουκ.·

ιεροπρεπέστατος, σε Ξεν.

ιερ-οργίη, εσφαλμένος τύπος αντί *ιρ-οργίη*, στον Ηρόδ.

ιερός, -ά, -όν και ός, όν, Ιων. και ποιητ. τύπος **ιρός, -ή, -όν**. **I.** υπεράνθρωπος,

δυνατός, πανίσχυρος, θεϊκός, εξαισίοις, θαυμάσιος, σε Όμηρ.· συχνά, χρησιμ.

όπως το *θεσπέσιος*, για να εκφράσει θαυμασμό, δέος ή έκπληξη· *ιερὸν τέλος*,

ιερὸς στρατός, ένδοξο, λαμπρό στράτευμα, στον ίδ.· *ιερὸς δίφρος*, εξαισίοις,

λαμπρό άρμα, σε Όμηρ. Ιλ.· *οὐχ ιερὸν*, καθόλου σημαντικό ζήτημα, ανάξιο

λόγου, σε Θεόκρ. **II. 1.** ιερός, άγιος, Λατ. sacer, σε Όμηρ. κ.λπ.· *ιερὸς*

πόλεμος, ιερός, καθαγιασμένος πόλεμος, πόλεμος εναντίον ιεροσύλων, σε

Αριστοφ. κ.λπ.· *ιρὰ γράμματα*, = *ιερογλυφικά*, σε Ηρόδ.· *ιερὸν τὸ σῶμα τῶ*

Θεῷ διδόναι, λέγεται για κάποιον που αφιερώνεται στον θεό, σε Ευρ.· *ιερὸς*

νόμος, ο νόμος περί της θυσίας, σε Δημ.· λέγεται για τους Ρωμαίους

δημάρχους = sacrosanctus, απαραβίαστος, σε Πλούτ.· αντί *ιερὰ καὶ ὄσια*, βλ.

ὄσιος. **2.** λέγεται για βασιλιάδες, ήρωες, κ.λπ., και για την αντίληψη ότι οι

θεοί τούς προστατεύουν, σε Πίνδ., Σοφ. **III.** ως ουσ.: **1.ιερά**, Ιων. **ιρά, τά**,

προσφορές, θυσίες, θύματα· *ιερὰ ρέζειν*, Λατ. sacra facere, operari, σε Όμηρ.

Ιλ.· *ιερὰ ἔρδειν*, σε Ησιόδ.· *θῆσαι ιρά*, σε Ηρόδ.· μετά τον Όμηρο, δηλώνει τα

εντόσθια του θυσιασθέντος σφαγίου από τα οποία πραγματοποιούσαν την

οιωνοσκοπία· *τὰ ιερὰ καλὰ ἦν*, σε Ξεν.· ή απλώς, *τὰ ιερὰ γίννεται*, στον ίδ.·

γενικά, ιερὰ πράγματα ή ιερές τελετές, Λατ. sacra, σε Ηρόδ. **2.ιερὸν**, Ιων.

ιρόν, τό, ιερός χώρος, τόπος, ναός, στον ίδ., Αττ. **3.** *ιρὸν τῆς δίκης*, ιερή αρχή

του δικαίου, σε Ευρ. **IV.**ειδικές εκφράσεις: **1.** *ιερὸς λόχος*, βλ. **λόχος** I. **4. 2.**

ιερὰ νόσος, ή, επιληψία, λέπρα, σε Ηρόδ. **3.** *ή ιερὰ ὁδός*, ιερός δρόμος που

οδηγούσε προς τους Δελφούς, στον ίδ. **4.** *ή ιερὰ* (ενν. *τριήρης*), λέγεται για το

πλοίο που οι Αθηναίοι έστελναν στη Δήλο, δηλ. είτε για τη Σαλαμινία είτε για

την Παράλο, σε Δημ. **5.** *ιερὰ νῆσος*, μία νήσος από το συγκρότημα των

Λιπαραιών νήσων, σε Θουκ. **V.** επίρρ. *ιερῶς*, ιερά, άγια, σε Πλούτ.

ιεροσϋλέω, μέλ. *-ήσω*, ληστεύω ναό, πραγματοποιιῶ ιεροσυλία, βεβηλώνω, σε

Αριστοφ., Πλάτ.· με αιτ., *ιεροσυλέω τὰ ὄπλα*, κλέβω τα ιερά όπλα, σε Δημ.

ιεροσϋλία, ή, βεβήλωση ιερού, σύληση ναού, ιεροσυλία, σε Ξεν., Πλάτ.

ιερό-σϋλος, ὁ (συλάω), αυτός που βεβηλώνει το ναό, ιερόσυλος, Λατ.

sacrilegus, σε Αριστοφ., Πλάτ.

ιερουργέω, μέλ. *-ήσω*, εκτελῶ θρησκευτικές, ιερές τελετές· με αιτ., *ιερουργέω*

τὸ εὐαγγέλιον, υπηρετῶ το ευαγγέλιο, σε Κ.Δ.· ομοίως στη Μέσ., *ιερουργίας*

ιερουργεῖσθαι, σε Πλούτ.

ιερουργία, Ιων. **ιροεργίη, ή**, θρησκευτική υπηρεσία, λατρεία, τελετή, θυσία,

σε Ηρόδ.

ιερουργός, ὁ (*ἔργω), ιερέας που τελεί θυσίες, θύτης, σε Αποσπ. Καλλ.

ιεροφαντέω, είμαι *ιεροφάντης*, σε Λουκ.

ιερο-φάντης, Ιων. **ιρ-, -ου, ὁ (φαίνω)**, ιεροφάντης, αυτός που διδάσκει την

τάξη των τελετών της θυσίας και της λατρείας, σε Ηρόδ., Πλούτ.· στη Ρώμη,

ο Μέγιστος των Ποντιφίκων (Pontifex Maximus), σε Πλούτ.

ιεροφαντία, ή, αξίωμα του ιεροφάντη, σε Πλούτ.

ιεροφαντικός, -ή, -όν, αυτός που αναφέρεται στον ιεροφάντη, σε Λουκ.·

βίβλοι ιερ., Λατ. Libri pontificales, σε Πλούτ.· επίρρ. *-κῶς*, σε Λουκ.

ιερόφαντις, -ιδος, ή, θηλ. του *ιεροφάντης*, σε Πλούτ.

ιερο-φύλαξ[ϋ], ποιητ. **ιρ-, -ἄκος, ὁ**, φύλακας του ναού, πρύτανης, Λατ.

aedituus, σε Ευρ.

ιερό-χθων, ποιητ. **ίρ-**, **ό**, **ή**, αυτός που προέρχεται από την ιερή γη, έδαφος, σε Ανθ.

ιερόω, μέλ. -ώσω (*ιέρός*), καθιστώ κάτι ιερό, αφιερώνω, αναθέτω, καθαγιαζώ, ευλογώ, σε Πλάτ.: *απαρ. Παθ. παρακ. ιερῶσθαι*, σε Θουκ.

ιερωσύνη, Ιων. **ίρ-**, **ή** (*ιερεύς*), αξίωμα ιερέα, ιεροσύνη, σε Ηρόδ., Αττ. **ιέσθαι**, Μέσ. *απαρ. του ἴημι*.

ιεύ, χλευαστικό επιφών., Λατ. *hui!*, σε Αριστοφ.

ιζάνω (**ιζώ**), **I.** μτβ., καθίζω, τοποθετώ κάποιον, σε Ομήρ. **Ιλ. II. 1.** αμτβ., κάθομαι, Λατ. *sedere*, σε Ομήρ. **Οδ.**· *ἐπ' ὄμμασι ὕπνος ιζάνει*, σε Ομήρ. **Ιλ. 2.** λέγεται για το έδαφος, κατακάθομαι, βουλιάζω, σε Θουκ.

ιζώ, Δωρ. **ἴσδω**, προστ. *ἴζε*, παρατ. *ἴζον*, Ιων. *ἴζεσκον*, αόρ. *α' εἶσα* (πρβλ. **ἔζουμαι**)· **I. 1.** μτβ., καθίζω κάποιον, τον τοποθετώ, *μή μ' ἐς θρόνον ἴζε*, σε Ομήρ. **Ιλ.**· *ἴζει μάντιν ἐν θρόνοις*, σε Αισχύλ.· Ιων. και ποιητ. αόρ. *α' εἶσα* είναι πάντοτε μτβ. (όπως στα σύνθετα *ἐφ-*, *καθ-εἶσα*), *εἶσεν ἐν κλισμοῖς, κατὰ κλισμούς, ἐπὶ θρόνου, ἐς δίφρον*, σε Όμηρ.· *εἶσέ μ' ἐπὶ βουσί*, με όρισε επόπτη των βοδιών, σε Όμηρ. **Οδ.**· *σκοπὸν εἶσε*, με τοποθέτησε σκοπό, σε Όμηρ. **Ιλ.**· *λόχον εἶσαν*, έστησαν ενέδρα, στο ιδ.· *εἶσεν ἐν Σχερίῃ*, τους έβαλε στο νησί της Σχερίας, σε Όμηρ. **Οδ.**· προστ. *εἶσον*, στο ιδ.· *μτχ. ἔσας*, στο ιδ.· ομοίως, στον Ηρόδ., *τοῦτον εἶσε ἐς τὸν θρόνον*, στο ιδ.· *ἐπὶ τὸ δεῖπνον ἴζειν τοὺς βασιλέας*, στο ιδ.· *απαρ. ἔσσαι*, στον Πίνδ.· *σπανίως*, στην Αττ., *σὺ γάρ νιν εἶσας ἐς τόδε*, γιατί εσύ την έφερες σ' αυτό το σημείο (της δόξας), σε Σοφ.· πρβλ. **καθίζω**. **2.** Μέσ. αόρ. *α' εἰσάμην* χρησιμ. με τη σημασία του *ιδρύω*, αφιερώνω, ανεγείρω ναούς, στήνω αγάλματα, κ.λπ. προς τιμήν των θεών, σε Θέογν., Ηρόδ.· *μτχ. εἰσάμενος*, σε Θουκ. **II. 1.** αμτβ., κάθομαι, κάθομαι κάτω, τοποθετούμαι, Λατ. *sedere*, σε Όμηρ. **Ιλ.**· *ἴζειν ἐς θρόνον*, σε Όμηρ. **Οδ.**· *ἐς θᾶκον*, σε Σοφ.· επίσης, *ἐπὶ θρόνον*, σε Όμηρ.· *ἐπὶ τὸ δεῖπνον*, σε Ηρόδ.· *ἐπὶ κώπην*, λέγεται για τους κωπηλάτες, σε Αριστοφ.· με αιτ. τόπου, *ἴζειν θρόνον*, σε Αισχύλ.· *βωμόν*, σε Ευρ. **2.** κάθομαι ακίνητος, παραμένω ήσυχος, ησυχάζω, σε Όμηρ. **Υμν. III.** Παθ., επίσης με τη σημασία **II**, κάθομαι, *πάροιθ' ἴζεν ἐμεῖο*, κάθεστε πριν από εμένα, σε Όμηρ. **Ιλ.**· *ενεδρεύω*, στο ιδ.· λέγεται για στρατεύμα, τοποθετούμαι, παίρνω θέση, *ἴζεσθαι ἀντίοι τινί*, σε Ηρόδ.· *ἴζεσθαι ἐν τῷ Τηϋγέτω* ή *ἐς τὸ Τηϋγέτον*, στον ιδ.

ιή, Λατ. *io!* **1.** επιφών. *χαράς, ιή, ιή, ιή*, σε Αριστοφ.· *ιή παιών*, στον ιδ. **2.** επιφών. για δήλωση λύπης, θλίψης, σε Αισχύλ.

ιή, ή, Ιων. αντί *ιά*, φωνή, βοή.

ιήϊος, -α, -ον και -ος, -ον, **I.** αυτός τον οποίο επικαλούνται με την ιαχή *ιή*, επίθ. για τον Απόλλωνα, σε Αισχύλ. κ.λπ. **II.** θλιβερός, οικτρός, λυπηρός, σε Σοφ.· *ιήϊος βοά, γόος*, κραυγή θλίψης, θρήνος, σε Ευρ.

ἴηλα, αόρ. *α' του ἰάλλω*.

ιήλεμος, Ιων. αντί *ἰᾶλ-*.

ἴημα, Ιων. αντί *ἴαμα*.

ἴημι, **ἴης**, **ἴησι**, γ' πληθ. *ἰᾶσι*, Ιων. *ἰεῖσι*· προστ. *ἴει*, υποτ. *ἰῶ*, ευκτ. *ἰείην*, *απαρ. ἰέναι*, Επικ. *ἰέμεναι, ἰέμεν*· *μτχ. ἰεῖς*· γ' ενικ. παρατ. *ἴῃ* (επίσης, β' ενικ. *ἴεις*, όπως αν προερχόταν από ενεστ. *ἰέω*), γ' πληθ. *ἴεσαν*· αόρ. *α' ἦκα*, Επικ. *ἔηκα*, μόνο στην οριστ.· αόρ. β' ἦν, ποτέ στην οριστ.· Επικ. γ' ενικ. υποτ. *ἦσι*, *απαρ. εἶναι*, παρακ. *εἶκα* — Μέσ., ενεστ. *ἴεμαι*, παρατ. *ἰέμην*, μέλ. *ἦσομαι*, αόρ. β' *εἶμην*, Επικ. και Ιων. *ἔμην*, γ' πληθ. *έντο*· προστ. *ἔο*, υποτ. *ῶμαι*, ευκτ. *εἶμην* ή *οἶμην*, *απαρ. ἔσθαι*· *μτχ. ἔμενος* — Παθ., μέλ. *έθήσομαι*, αόρ. *α' εἶθην*, παρακ. *εἶμαι*· **I.** Ριζική σημασία, θέτω σε κίνηση, κάνω κάτι να κινηθεί, ως μτβ. του *εἶμι* (Λατ. *ibo*)· *ἦκα πόδας και χεῖρε φέρεσθαι*, σε Όμηρ. **Οδ.**· *ἴημι πόδα*, σε

Ευρ. **1.** στέλνω, πέμπω, αποστέλλω, σε Όμηρ. κ.λπ. **2.** λέγεται για ήχους, εκπέμπω, προφέρω, ξεστομίζω, στον ίδ. κ.λπ.· *Ἐλλάδα γλωσσάν ἦμι*, μιλώ Ελληνικά, σε Ηρόδ.· *φωνήν Παρνησίδα*, σε Αισχύλ.· *τὸ τᾶς εὐφάμου στόμα φροντίδος ἰέντες*, δηλ. μιλώντας όχι με λέξεις, αλλά με τη σιωπηλή αφοσίωση, κινώντας τα χείλη μας χωρίς φωνή ή λέξεις, αλλά με σιωπηλή αφοσίωση, σε Σοφ. **3. α)** εκπέμπω, ρίχνω, εκτινάσσω, εξακοντίζω, λέγεται για πέτρες ή ακόντια, σε Όμηρ.· με γεν. προσ., ρίχνω ή βάλλω εναντίον κάποιου, σε Ομήρ. Ιλ. **β)** όπως το *βάλλειν*, με δοτ. οργάνου, *ἦσι τῇ ἀξίνῃ*, επιτίθεται εναντίον του (Κλεάρχου) με το τσεκούρι του, την αξίνα του, σε Ξεν. **γ)** η αιτ. συχνά παραλείπεται, έτσι ώστε το *ἦμι* μοιάζει μερικές φορές αμτβ., ρίχνω, σε Όμηρ.· με γεν. αντικειμενική, *τῶν μεγάλων ψυχῶν ἰεῖς*, ρίχνοντας το βέλος (σου) κατά των διαπρεπών ψυχών, σε Σοφ. **4.** λέγεται για το νερό, αφήνω να κυλήσει, το κάνω να ρέει ή να χύνεται, σε Ομήρ. Ιλ., Αισχύλ. κ.λπ.· σε άλλες περιπτώσεις, η λέξη *ὔδωρ* παραλείπεται, *ποταμὸς ἐπὶ γαῖαν ἦσιν*, το ποτάμι χύνεται πάνω στη στεριά, σε Ομήρ. Οδ.· επίσης, λέγεται για τη θάλασσα, σε Ευρ. **5.** αφήνω κάτι να πέσει κάτω, *καδ δὲ κάρητος ἦκε κόμας*, έκανε τους πλοκάμους του (τις μπούκλες των μαλλιών του) να πέσουν από το κεφάλι, σε Ομήρ. Οδ.· *ἐκ δὲ ποδοῖν ἄκμονας ἦκα δύο*, άφησα δύο άκμονες να κρέμονται από τα δύο του πόδια, στο ίδ.· *ἦκαν ἑαυτούς*, έριξαν τους εαυτούς τους, σε Ξεν. **II. 1.** Μέσ., στέλνω τον εαυτό μου, σπεύδω, *οἴκαδε ἰέμενος*, πηγαίνοντας με βιασύνη, σπεύδοντας, σε Όμηρ.· *ἰέμενος Τροίηνδε*, σε Ομήρ. Οδ.· ομοίως, *δρόμῳ ἴεσθαι ἐπὶ τινα*, σε Ηρόδ. κ.λπ. **2.** μεταφ., επιθυμώ, προθυμοποιούμαι να κάνω κάτι, με απαρ., *ἴετο γὰρ βαλέειν*, σε Ομήρ. Ιλ.· με γεν., επιθυμώ, επιδιώκω έντονα κάτι, *ἰέμενοι νίκης*, στο ίδ.· απόλ. στη μτχ., *ἰέμενός περ*, αν και ήταν πρόθυμος, σε Ομήρ. Οδ. **3.** γ' πληθ. Μέσ. αορ. β' έντο, χρησιμ. από τον Όμηρ., μόνο στην έκφραση, *ἐπειπόσιος καὶ ἐδητύος ἐξ ἔρον έντο*, αφού απέβαλαν, έσβησαν την επιθυμία για φαγητό και ποτό, δηλ. αφού ήπιαν και έφαγαν αρκετά, βλ. Βιργ. *postquam exempta fames epulis*.

ἦνα, Ενεργ. άόρ. α' του *ἰαίνω*.

ἦ-παιήων, ό, I. επίθ. του Απόλλωνα· σχηματίστηκε από την ιαχή, *ἦ παιήων*, σε Ομηρ. Ὑμν. **II.** ύμνος που ψαλλόταν προς τιμή του Απόλλωνα, στον ίδ.

ἦπαιωνίζω, μέλ. -*ίσω*, φωνάζω, *ἦ παιών!* σε Αριστοφ.

ἦσασθαι, Ιων. απαρ. αορ. α' του *ἰάομαι*.

ἦσι, γ' ενικ. του *ἦμι*.

ἦσι, Επικ. αντί *ἦ*, γ' ενικ. υποτ. ενεστ. του *εἶμι* (ibo).

ἦσιμος, ἦσις, Ιων. αντί *ἰάσιμος, ἴασις*.

ἦσοῦς, -οῦ, δοτ. -*οῦ* και -*οῖ*, ο Ιησοῦς, ελλ. τύπος του Εβρ. Joshua ή Jehoshua, Λυτρωτής, Σωτήρας, σε Κ.Δ.

ἦτήρ, ἦτρικός, ἦτρός, Ιων. αντί *ἰατήρ, ἰατρικός, ἰατρός*.

ἰθα-γενής, -ές, Επικ. **ἰθαι-γ-** (**ἰθύς, γένος**), γεννημένος από νόμιμο γάμο, νόμιμος, *ἀλλά με ἴσον ἰθαγενέεσσιν ἐτίμα*, με τιμούσε όπως τους πραγματικούς γιους του, λέγεται για νόθο τέκνο, σε Ομήρ. Οδ.· ομοίως λέγεται για έθνος, από το αρχαίο γένος, γνήσιος, όπως το *αὐτόχθων*, αντίθ. προς το *ἐπηλύς, ἰθαγενεῖς Αἰγύπτιοι*, σε Ηρόδ.· λέγεται για μερικά από τα «στόματα», στόμια του Νείλου, φυσικός, γνήσιος, αυτός που υπάρχει αφ' εαυτού, αντίθ. προς το *όρυκτός*, στον ίδ.

Ἰθάκη[ι, ἄ]ἦ, Ιθάκη, πατρίδα του Οδυσσέα, νησί στη δυτική πλευρά της Ελλάδας, σε Ομηρ.· απ' όπου ο Οδυσσέας ονομάστηκε **Ἰθάκήσιος**, προερχόμενος δηλ. από την Ιθάκη, στον ίδ.· **Ἰθάκηνδε**, στην Ιθάκη, σε Ομήρ. Οδ.

ἰθέα, Ἰων. ἀντί *ἰθεῖα*, θηλ. του *ἰθύς*.

ἰθέως, ἐπίρρ. του *ἰθύς*, βλ. **ἰθύς** Π. 3.

ἴθι, προστ. του *εἶμι* (*ίβο*), **I**. πήγαινε, ἔλα, σε Όμηρ., Ἀττ. **Π**. ὅπως το *ἄγε*, σαν ἐπίρρ., ἐμπρός! ἀς εἶναι!, σε Όμηρ. Ἰλ.· *ἴθι νῶν*, σε Ἀριστοφ.

ἴμμα, -ατος, τό (*εἶμι*, Λατ. *ίβο*), βάδισμα, βήμα, κίνηση, σε Όμηρ. Ἰλ.

ἰθύ, ὡς ἐπίρρ. του *ἰθύς*, βλ. **ἰθύς** Π.

ἰθῦ-δίκης[ιθ, δῖ], -ου, ὁ (**δίκη**), αὐτός που ἐξάγει δίκαια κρίση, που ἀποφαίνεται δικαίως, σε Ἡσίοδ.

ἰθύ-δίκος, -ον, = το προηγ., σε Ἀνθ.

ἰθυ-δρόμος[ι], -ον (**δραμεῖν**), αὐτός που τρέχει σε εὐθεία κίνηση, σε Ἀνθ.

ἰθύ-θριξ[ι], -τριχος, ὁ, ἡ, αὐτός που ἔχει ἴσια μαλλιά, ἀντίθ. πρὸς το *οὐλόθριξ* (= αὐτός που ἔχει σγουρά μαλλιά), σε Ἡρόδ.

ἰθῦμαχία, Ἰων. **-ίη, ἡ**, δίκαιη, εὐλικρινής μάχη, σε Ἡρόδ.

ἰθῦ-μάχος[ι], -ον (**μάχομαι**), αὐτός που μάχεται δίκαια καὶ με εὐλικρίνεια, εὐθύτητα, ἐντιμότητα, σε Σιμ.

ἰθυνητήτην, γ' δυϊκ. Παθ. ἀορ. α' του *ἰθύνω*.

ἰθύντατα, ἐπίρρ., υπερθ. του *ἰθύ*· βλ. **ἰθύς**, I. 2.

ἰθυνητήρ[ι], -ἦρος, ὁ, αὐτός που κατευθύνει, ὀδηγός, σε Ἀνθ.

ἰθύνω[ι, ῶ], ἀορ. α' *ἴθυνα* — Παθ., ἀορ. α' *ἰθύνθην*· Ἰων. ἀντί *εὐθύνω*· **1**.

κάνω κάτι ἴσιο, ἰσιώνω, *ἐπὶ στάθμην ἴθυνεν*, με τον κανόνα, με τον χάρακα, δια της στάθμης, σε Όμηρ. Ὀδ. — Παθ., τρέχω ομαλά, λέγεται για ἀλόγα ζευγμένα ἀπὸ κοινού, σε Όμηρ. Ἰλ. **2**. ὀδηγῶ σε εὐθεία γραμμὴ, *ἵππους ἰθύνομεν* (Ἐπικ. ἀντί *-ομεν*), ἀς τους ὀδηγήσουμε σε εὐθεία, στο ἰδ.· *νῆα ἰθύνει* (ἐνν. *ο κυβερνήτης*), το κρατάει ἴσιο, στο ἰδ.· *βέλος ἴθυνεν*, το διηύθυνε ἴσια, στο ἰδ. — Μέσ., κατευθύνω ἢ διευθύνω για τον εαυτό μου· *ἰθύνετο ὀϊστόν*, σκόπευσε το βέλος του κατ' εὐθείαν πρὸς..., σε Όμηρ. Ὀδ.· *πηδαλίῳ ἰθύνετο* (δηλ. *νῆα*), σε Όμηρ. Ὀδ.· με γεν., *ἀλλήλων ἰθυνομένων δοῦρα*, καθὼς κατηύθυναν τα δόρατά τους κατ' εὐθείαν ὁ ἕνας ἐναντίον του ἄλλου, σε Όμηρ. Ἰλ. — Παθ., λέγεται για πλοίο, διευθύνομαι, κυβερνώμαι, σε Ἡρόδ. **3**. ὀδηγῶ, διευθύνω, κυβερνῶ, σε Όμηρ. Ἰλ., Ἀισχύλ.· λέγεται για κριτὴ, δικαστὴ, *μύθους ἰθύνειν*, ἐπανορθώνω ἀδίκες κρίσεις, σε Ἡσίοδ.· *ἰθύνω τὸ πλεον τινί*, κρίνοντας ἀπονέμω το μεγαλύτερο μέρος σε κάποιον, σε Θεόκρ. — Παθ., *ἰθύνεσθαι θανάτω*, τιμωροῦμαι με θάνατο, σε Ἡρόδ.

ἰθῦ-πόρος, -ον, αὐτός που πορεύεται σε εὐθεία γραμμὴ, σε Ἀνθ.